

מאָבל לַצְמִיחָה : מִסַּע שֶׁל חֶסֶן

דְּבָרִים מְעוֹרְרֵי הַשְּׂרָאָה מִפִּי שָׁל אֶלְמֶן, חֵבֵר בֶּאֱרֵגוֹן "אלומים"

שלום וברכה לכל החברים היקרים והצדיקים, עובדי ה' במסירות נפש. שמי ***** , וזה קרוב לארבע שנים שאני נמנה על חבורה קדושה זו. נתבקשתי על ידי הרב אביגדור פרידמן, מהנהלת הארגון, לחלוק עמכם מספר רחשי לב.

1. לא איש דברים אנוכי, ואין בפי חידושים מרעישים. אך כשם שהזמר "ברוך קל עליון" מילותיו קבועות, וכל אחד שר אותו בניגון הייחודי לו, כך אעלה נקודות הידועות לכולנו, אך בנוסח האישי שלי. תקוותי היא שהדברים יועילו למישהו, שכן כבר הועילו לי בעצם אמירתם, שהרי אין אדם יכול לפעול על זולתו בטרם פעל על עצמו, ומן ההכרח הוא שיהיו אלה "דברים היוצאים מן הלב", על מנת שיהיו "נכנסים אל הלב".

2. בעצם קיומנו את הפסוק "אִזְּךָ נִדְבָרוּ יְרָאֵי יְהוָה אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ", בניסיוננו המשותף להתקרב לבורא עולם, אנו זוכים להמשך הכתוב: "וַיִּקְשֹׁב יְהוָה וַיִּשְׁמַע וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זִכְרוֹן לְפָנָיו לְיִרְאֵי יְהוָה וּלְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ". הקדוש ברוך הוא מאזין לדברינו, ויש לו נחת רוח מכך.

3. חובה נעימה לי לפתוח בהודאה לה' יתברך, שזיכני להכיר את אחד מצדיקי הדור האמיתיים, יוזם "הראיון השבועי", הלא הוא הרה"ח יוסף בייגל שליט"א. על אף טרדותיו הרבות, הוא מוצא זמן ואוזן קשבת לכל פונה, זמין תמיד לכל שאלה ובקשה, והכל בסבר פנים יפות ובחיוכו הנצחי. הוא עצמו נושא במשא זה שלוש עשרה שנים, ועליו ניתן לומר: "רבי יוסף בייגל מחייב את האלמנים". כמותו גם הרב אביגדור פרידמן, חבר ההנהלה, אשר תמיד מוצא את המילה הנכונה בזמן הנכון, ומקדיש מזמנו לכל אחד מאיתנו בעין יפה ובלב רחב.

4. פרשת השבוע, פרשת חוקת, פותחת במילים "זאת חַקְתָּ הַתּוֹרָה". רש"י במקום מפרש: "לפי שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל לומר מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה, לפיכך כתב בה חוקה, גזירה היא מלפני, אין לך רשות להרהר אחריה". דברים אלו נכונים לא רק למצוות פרה אדומה, אלא לכל ניסיונות החיים, ובכללם ניסיון האלמנות אשר פקד אותנו.

5. ברשותכם, אשתף מעט מחוויותיי, ובטוחני שרבים מכם יזדהו עמי, כשם שברור לי שיש החווים זאת אחרת. הצד השווה בכולנו הוא שההתמודדות אינה קלה. אפתח דווקא בצדדים הכואבים, כדי שנסיים ברעיונות חיוביים. ידוע מאמר חז"ל: "אז תִּבְרֹתָ אוּ מִיתוּתָא". אנו איבדנו את החברותא שלנו. נשותינו נפטרו פעם אחת, וכעת הן בגן עדן. אנו, לעומת זאת, מתים בכל יום, ולעיתים מאות פעמים ביום, וברגעים רבים חשים בגיהינום ממש.

6. הנה מספר דוגמאות על קצה המזלג: כשהילד הקטן ניגש בערב ושואל "טאטי, מה אוכלים?", ואתה מנסה לגרד מן הגורן ומן היקב דבר מה שישביע את רעבונו, בשעה שמרוב מטלות כבר שכחת שגם אתה

רעב. או כאשר אתה נכנס לחדר שינה ריק לאחר יום עמוס, ואין עם מי לחלוק, להתייעץ או ללמוד. שאלו את הכריות, הן יוכלו לספר רבות. במקרה הטוב, שופכים את הלב לריבונו של עולם; במקרה אחר, מדברים אל הקירות, קירות שמשיבים בזיכרונות.

7. כאשר אתה שב הביתה בערב שבת, וריחות של חלות טריות, עוגות ודגים עולים מבתיהם של השכנים, ואתה נזכר בימים שהריחות הללו בקעו מביתך שלך. זמן הדלקת נרות הוא עת רגישה מאין כמותה, וכך גם אמירת "גוט שבת" לילדים בצאתך מבית הכנסת. כשאתה אומר בתפילה "כִּי הַדְּלֵקְתִּי נְרוֹתַי וְהִצַּעְתִּי מִטְּתִי", אתה מתחבר למילים בעומק שטרם הכרת. וכשאתה מוביל ילד לחופה, וחש בנוכחותה של רעייתך אך אינך רואה אותה – הדוגמאות רבות מספור, וזהו רק קצה קצהו של הכאב.

8. כעת, נעבור לחלק המעשי והחיובי. הבה נתבונן כיצד נהגו אבותינו ורבותינו בעת ניסיון. דוד המלך עליו השלום חיבר את ספר התהילים, וכלל ישראל לדורותיו זכה באוצר בלום. האם אנו, חלילה, רוצים לחבר ספר קינות? ודאי שלא. אנו כאן לפרק זמן מוגבל, ועלינו לחשוב מה אנו מותירים לדורות הבאים. האחריות מוטלת עלינו, כלפי עצמנו וכלפי סביבתנו.

9. אנו דומים לטייסים. לעיתים אנו ממריאים ומרחפים בעננים, חשים קרבת אלוקים ואורות נפלאים. לעיתים אנו נוחתים לרגעים של עצב וכאב. אך כיוון שההגה בידינו, מוטלת עלינו האחריות כלפי כל הנוסעים שבמטוס. המילה **אלמ"ן** יכולה להתפרש כראשי תיבות: **אל מלך נאמן**, או **אלוקים לי משיב נפש**. עם אמונה אמיתית, ניתן לשרוד הכל.

10. ישנם רגעים שבהם איש לא יוכל להושיענו, לא הרבנים והרבניות הצדיקים העושים למעננו גדולות ונצורות, אלא רק אמונה טוטאלית בבורא עולם. רק הוא, שהביא עלינו את הקושי, יכול להוציא אותנו מאותם רגעים.

11. אמר פעם איש חכם: "בכל מינוס יש גם פלוס". אם כן, מהו הפלוס שלנו, האלמנים?

1. ראשית, הפכנו רגישים יותר לכאב הזולת. מתוך ניסיוננו בסוגי כאב שונים, אנו מבינים אחרים טוב יותר.

2. זכינו לפרופורציות נכונות יותר בחיים, ויודעים להבחין בין עיקר לטפל.

3. זכינו בכך שנשותינו הצדקניות לא סבלו כמותנו מצער האלמנות.

4. אנו קרובים ותלויים בבורא עולם יותר מרבים אחרים. אנו חיים בתשובה מתמדת כל השנה; תפילת "נתנה תוקף" ניצבת לנגד עינינו יום יום, לא רק בימים הנוראים.

5. לילדינו יש כוח עזר נוסף – "אבי יתומים".

6. אנו מזכים את כלל ישראל במצוות נשגבות, בכך שהם מסייעים לנו ולמשפחותינו, ומגלגלים זכות על ידי זכאי.

7. יש לנו "אחות בבית המלך" – מלכה המשוחחת עם בורא עולם עלינו ועל ילדינו.

8. ביתנו שלנו הוא קודש קודשים, כמקום העקידה. אנו מוסרים את נפשנו ורצוננו יום יום בין אותם קירות.

9. אנו מברכים כל בוקר "שעשה לי כל צרכי". האם זו ברכה לבטלה, חלילה? ודאי שהמצב הנוכחי שה' זימן לנו הוא צורכנו המדויק, לא פחות ולא יותר.
12. חז"ל אמרו: "עשרה קבין שיחה ירדו לעולם, תשעה נטלו נשים". "שיחה" היא גם לשון תפילה, ככתוב "וַיֵּצֵא יַצְחָק לְשׁוֹחַ בְּשֵׁדָה". אפשר לומר שכאשר הייתה כאן, הייתה עסוקה בענייני הבית, ויתר זמנה הוקדש לשיחה. כעת, משהיא משוחררת מכל עיסוק, כל שנותר לה הוא להתפלל עבורנו, ללא הפסקה.
13. הכלל הוא: "החסיד – אבלו בלבו וצהלתו בפניו". את המכות כבר ספגנו, הבה נרויח לפחות את המעלות. האדם נפעל לפי פעולותיו; נציג פנים שמחות לסביבתנו, גם אם בפנים הכל שורף מכאב. הציבור אינו אוהב לראות מסכנות, וילדינו ודאי רוצים אבא שמח. שמחה שאינה לגמרי אמיתית עדיפה על עצבות אמיתית, ו"אחרי הפעולות נמשכים הלבבות". גם בורא עולם רוצה ילדים שמחים. אלמ"ן הוא גם ראשי תיבות: אני מתמודד, לא נשבר.
14. מדרש פליאה מובא בספרים: "כל יום ויום בת קול יוצאת ואומרת: 'חזו בני חביבי, אברכים המסולאים בפז המקבלים דין שמיים מאהבה... ומשתכחים בצערם ועוסקים בחדויותי'". העובדה שאיננו שומעים בת קול זו, היא עצמה חלק מההסתרה.
15. לעתיד לבוא, בתחיית המתים, כשתקומנה נשותינו, הן לא ירצו לראותנו מוזנחים ושוברים. הן ירצו לראותנו שמחים, ולומר: "אשרינו שזכינו לבעלים שכאלה, המאמינים בבורא עולם ושמחים בהנהגתו".
16. יש לנו מינוס גדול, אך הפלוס גדול ממנו לאין ערוך. הבה נפעיל את כוח הדמיון ונתאר לעצמנו את העתיד הוורוד, ברוחניות ובגשמיות. אפשר אף לדמיין מכתב שכתבה לנו רעייתנו מן השמיים, ובו היא מספרת כמה היא שמחה ונרגשת, כמה היא מעריכה את כל מה שאנו עושים למען המשפחה, וכיצד כעת היא מכירה במעלותינו אף יותר מבעבר.
17. לעתיד לבוא, כשיבוא משיח צדקנו, וכלל ישראל יעמוד ויריע לכבודו, יבקש המשיח דממה ויכריז: "כל חברי 'לא אלמן ישראל', אנא, עמדו במעגל הקרוב אליי". ואז יאמר לכל ישראל: "מחאו כפיים בכל הכוח לכבודם! צדיקים אלו הביאו אותי. בזכות עבודת הקודש שלכם, הקדמתי לבוא". באותו רגע, כל הצרות תישכחנה, ונשמח כמו שלא שמחנו מעולם. זה נראה כדמיון, אך זוהי האמת.
18. ידידי, אנו חיילי קומנדו שנבחרו לסייע לריבוננו של עולם, כביכול, לשאת את צרות הגלות. "עמו אנוכי בצרה". כשם שאנו ננהג למעלה מהטבע האנושי ונקבל את ייסורינו באהבה, כך ינהג עמנו בורא עולם למעלה מן הטבע.
- אני מאחל לכולנו ולי, שהשכינה תשרה במעוננו, ואך טוב וחסד ירדפנו. שנזכה לשמח את עצמנו ואת משפחותינו, להחזיר בהן את ערכי הנצח של עמנו, ושלא נבוש לקבל פני משיח צדקנו במהרה בימינו.
- חברים יקרים, חזקו וְאִמְצוּ.